

Of Transformation(s), Tension(s) and Adaptation(s) Too, in Law and Beyond

Perspectives from Supranational and Comparative Constitutional Law and Politics

Table of contents

Articles

Prof. Dieter Grimm, Humboldt University in Berlin, Germany What Exactly Is Political About Constitutional Adjudication? https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.01	11
Prof. Martin M. Shapiro, University of California, Berkeley, United States of America Judicial Power and Democracy https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.02	21
Prof. Sir David Edward, University of Edinburgh, United Kingdom “The ‘West’ is Dead”. The Death of an Idea? https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.03	36
Prof. Jeffrey L. Dunoff, Temple University, United States of America Prof. Mark A. Pollack, Temple University, United States of America Understanding the European Courts https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.04	43
Prof. Paul Schiff Berman, George Washington University, United States of America Why International and Transnational Law Is Not a Threat to Democracy https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.05	54
Prof. Jan-Werner Müller, Princeton University, United States of America Constitutional Capture Revisited https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.06	67
Prof. Markus Kotzur, University of Hamburg, Germany Integration through Disruption? https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.07	74
Raffaele Sabato, European Court of Human Rights, Strasbourg, France The Right of Access to a Lawyer in Criminal Proceedings: The Case-Law of The European Court of Human Rights https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.08	84

Prof. Romain Tinière, University of Grenoble, France From Fundamental Rights to Values: The Story of a Return Journey	94
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.09	
Prof. Oliver Schlumberger, Tübingen University, Germany Dr. des. Žilvinas Švedkauskas, Vilnius University, Lithuania AfD: Can German Democracy Survive?	101
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.10	
Prof. Bettina Hummer, University of Lausanne, Switzerland Crossing Borders when Reaching Retirement Age	113
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.11	
Prof. Andreas R. Ziegler, University of Lausanne, Switzerland Raphaël Bagi, MA, University of Lausanne, Switzerland Leo Barnard, MA, University of Lausanne, Switzerland Promotion of Equality and Protection against Discrimination on Grounds of Sexual Orientation and Gender Identity in the European Union	122
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.12	
Olga Śniadach, PhD, University of Gdańsk, Poland Governing Food Waste in the European Union	132
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.13	
Jane Wathuta, PhD, Strathmore University, Kenya Marcin Michalak, PhD, University of Gdańsk, Poland Mitchel Namalwa Kakai, MA, Kenya School of Law, Kenya Vaccination Laws, Policy, and Herd Immunity across Borders: A Comparative Legal Perspective from Poland and Kenya	141
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.14	
Prof. Zdzisław Brodecki, School of Business and Administration Gdynia, Poland Aleksandra Brodecka, PhD, School of Business and Administration Gdynia, Poland Digisprudence without Frontiers	155
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.15	

Commentaries

Małgorzata Puto, PhD, University of Gdańsk, Poland EU Free Movement and Same-Sex Spouses Judgment of the Court of Justice (Grand Chamber) of 5 June 2018 in Case <i>Relu Adrian Coman and Others v Inspectoratul General pentru Imigrări and Ministerul Afacerilor Interne</i> , C-673/16	165
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.16	

Mohor Fajdiga, MA, University of Ljubljana, Slovenia	
Obligation to Refer or to State Reasons for Non-Referral under Article 267(3) TFEU: Between Ideals and Reality, Distrust and Encouragement Judgment of the Court of Justice (Grand Chamber) of 15 October 2024 in Case <i>KUBERA</i> , C-144/23	171
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.17	
Stephen Terrett, PhD, University of Warsaw, Poland	
The UK's Rwanda Policy: The Final Frontier in Asylum Policy and Constitutional Identity? Judgment of UK Supreme Court (UKSC) of 15 November 2023 in Case <i>AAA (and others) v SSHD</i>	180
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.18	
Robert Obrzud, PhD, University of Gdańsk, Poland	
The Scope of Article 31(1) of Regulation 2015/848 and Acts Performed by the Debtor after the Opening of Insolvency Proceedings in Light of the <i>lex fori concursus</i> Principle Judgment of the Court of Justice of 27 March 2025 in Case <i>Matthäus Metzler v Auto1 European Cars B.V.</i> , C-186/24	188
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.19	
Varia	
Prof. Tilman Repgen, University of Hamburg, Germany	
Law and The Common Good: Remarks from a Historical Perspective	201
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.20	

O transformacjach, napięciach i adaptacjach – w prawie i poza prawem

Perspektywy prawa ponadnarodowego i komparatystycznego prawa konstytucyjnego oraz polityki

Spis treści

Artykuły

Prof. Dieter Grimm, Uniwersytet Humboldta w Berlinie, Niemcy Na czym dokładnie polega polityczny charakter kontroli konstytucyjności prawa? . . . https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.01	11
Prof. Martin M. Shapiro, Uniwersytet Kalifornijski w Berkeley, Stany Zjednoczone Władza sądownicza i demokracja https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.02	21
Prof. Sir David Edward, Uniwersytet w Edynburgu, Wielka Brytania „Zachód jest martwy” – śmierć pewnej idei? https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.03	36
Prof. Jeffrey L. Dunoff, Uniwersytet Temple, Stany Zjednoczone Prof. Mark A. Pollack, Uniwersytet Temple, Stany Zjednoczone Starając się zrozumieć sądy europejskie https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.04	43
Prof. Paul Schiff Berman, Uniwersytet Jerzego Waszyngtona, Stany Zjednoczone Dlaczego prawo międzynarodowe i ponadnarodowe nie stanowi zagrożenia dla demokracji? https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.05	54
Prof. Jan-Werner Müller, Uniwersytet Princeton, Stany Zjednoczone O przejęciu konstytucyjnym raz jeszcze https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.06	67
Prof. Markus Kotzur, Uniwersytet w Hamburgu, Niemcy Integracja za pośrednictwem zakłóceń https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.07	74
Raffaele Sabato, Europejski Trybunał Praw Człowieka, Strasburg, Francja Prawo dostępu do adwokata w postępowaniu karnym w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.08	84

Prof. Romain Tinière, Uniwersytet w Grenoble, Francja Od praw fundamentalnych do wartości – historia powrotnej podróży	94
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.09	
Prof. Oliver Schlumberger, Uniwersytet w Tybindze, Niemcy Dr. des. Žilvinas Švedkauskas, Uniwersytet Wileński, Litwa AfD – czy niemiecka demokracja może przetrwać?	101
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.10	
Prof. Bettina Hummer, Uniwersytet w Lozannie, Szwajcaria Przekraczanie granic po osiągnięciu wieku emerytalnego	113
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.11	
Prof. Andreas R. Ziegler, Uniwersytet w Lozannie, Szwajcaria Mgr Raphaël Bagi, Uniwersytet w Lozannie, Szwajcaria Mgr Leo Barnard, Uniwersytet w Lozannie, Szwajcaria Promowanie równości oraz ochrona przed dyskryminacją ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową w Unii Europejskiej	122
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.12	
Dr Olga Śniadach, Uniwersytet Gdański, Polska Unia Europejska wobec problemu marnotrawstwa żywności	132
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.13	
Dr Jane Wathuta, Uniwersytet Strathmore, Kenia Dr Marcin Michalak, Uniwersytet Gdański, Polska Mgr Mitchel Namalwa Kakai, Kenijska Szkoła Prawa, Kenia Prawo szczepień, polityka zdrowotna i odporność zbiorowa w ujęciu transgranicznym – porównawcza analiza prawna na przykładzie Polski i Kenii	141
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.14	
Prof. Zdzisław Brodecki, Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni, Polska Dr Aleksandra Brodecka, Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni, Polska Digisprudencja bez granic	155
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.15	

Glosy

Dr Małgorzata Puto, Uniwersytet Gdański, Polska Swoboda przemieszczania się w Unii Europejskiej a małżeństwa jedнопłciowe Wyrok Trybunału Sprawiedliwości (Wielka Izba) z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie <i>Relu Adrian Coman i in. przeciwko Inspectoratul General pentru Imigrări i Ministerul Afacerilor Interne</i> , C-673/16	165
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.16	

Mgr Mohor Fajdiga, Uniwersytet w Lublanie, Słowenia	
Obowiązek skierowania pytania prejudycjalnego lub przedstawienia uzasadnienia jego nieskierowania na podstawie art. 267 ust. 3 TFUE – między ideałem a rzeczywistością, nieufnością a zachętą	
Wyrok Trybunału Sprawiedliwości (Wielka Izba)	
z dnia 15 października 2024 r. w sprawie <i>KUBERA</i> , C-144/23	171
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.17	
Dr Stephen Terret, Uniwersytet Warszawski, Polska	
Polityka Wielkiej Brytanii wobec Rwandy – ostateczna granica w polityce azylowej i tożsamości konstytucyjnej?	
Wyrok Sądu Najwyższego Wielkiej Brytanii z dnia 15 listopada 2023 r.	
w sprawie <i>AAA i in. przeciwko SSHD</i>	180
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.18	
Dr Robert Obrzud, Uniwersytet Gdański, Polska	
Zakres zastosowania art. 31 ust. 1 rozporządzenia 2015/848 a czynności dłużnika dokonane po ogłoszeniu upadłości w świetle zasady <i>lex fori concursus</i>	
Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 27 marca 2025 r.	
w sprawie <i>Matthäus Metzler przeciwko Auto1 European Cars B.V.</i> , C-186/24	188
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.19	

Varia

Prof. Tilman Repgen, Uniwersytet w Hamburgu, Niemcy	
Prawo i dobro wspólne – ujęcie z perspektywy historycznej	201
https://doi.org/10.26881/gsp.2026.2.20	